

AANGETEKENDE

Provincie Overijssel
t.a.v. College van Gedeputeerde Staten
Postbus 10078
8000 GB ZWOLLE

Datum 21 juni 2023
Referentie Verzoek om start doorlopen planologische procedure(s) Wind voor Buren

Pag 1/6

Geacht College,

Op 2 november 2022 dienden wij als initiatiefnemers van Wind voor Buren onder verwijzing naar Artikel 9e in de Elektriciteitswet bij u een principeverzoek in. Hiermee verzoeken wij dat u een principe-uitspraak doet over de bereidheid bij uw college om de planologische procedure(s) voor Wind voor Buren te doorlopen. Op 12 december 2022 ontvingen wij per e-mail een ontvangstbevestiging van de provincie hierop. Op 19 mei 2022 dienden wij hiervoor ook reeds een principeverzoek in bij de gemeente Hof van Twente.

Tot op heden hebben wij van zowel de gemeente als de provincie geen inhoudelijke reactie ontvangen op ons principeverzoek. Met deze brief verzoeken wij u daarom als formeel bevoegd gezag de benodigde planologische procedure(s) voor Wind voor Buren zo snel mogelijk te starten. Er is geen reden meer om besluitvorming hierover nader uit te stellen. Onze inhoudelijke argumentatie hiervoor zetten wij uiteen in deze brief.

Gemeente Hof van Twente stelt geen zoekgebieden vast

U heeft alle gemeenten in Overijssel verzocht zoekgebieden voor windmolens vast te stellen, zoals is afgesproken in het kader van de RES 1.0 Twente. Als deadline is daarvoor 1 juli 2023 opgenomen. Inmiddels is duidelijk dat de gemeente Hof van Twente geen zoekgebieden vaststelt. Het college van B en W van Hof van Twente stuurde op 6 juni 2023 een raadsvoorstel¹ inclusief concept notitie windbeleid² naar de gemeenteraad. In dit raadsvoorstel staat het volgende (cursieve tekst):

Provincie Overijssel verplicht ons min of meer om zelf zoekgebieden aan te wijzen waar windturbines mogelijk kunnen worden geplaatst. Wij vinden dit geen goede ontwikkeling. In onze optiek is er nog teveel onzekerheid over de impact van windturbines op de gezondheid van omwonenden. Met name voor wat betreft de geluidsbelasting (extra aandachtspunt: lage tonen frequentie) en ook het

¹ [Microsoft Word - Raadsbrief concept windbeleid \(hofvantwente.nl\)](#)

² [2023-26-Notitie-Windbeleid-Hof-van-Twente.pdf \(hofvantwente.nl\)](#)

ontbreken van een eenduidige afstandsnorm tot bestaande woningen spelen hierin een rol. Vaak wordt (landelijk) nog geopteerd voor een afstand van minimaal 400 meter van de windturbine tot aan bebouwing. Door RIVM is een onderzoek hiernaar aangekondigd, maar de resultaten hiervan laten nogal op zich wachten. Voor een goede afweging in dit kader vinden wij het belangrijk duidelijkheid te hebben over de resultaten van dit onderzoek. Temeer omdat windturbines steeds hoger worden, waardoor de impact op de omgeving ook steeds groter lijkt te worden.

Daarnaast wijzen wij op de maatschappelijke onrust die ontstaat, zodra wordt gesproken over een specifieke locatie waar mogelijk windturbines kunnen worden geplaatst. Of wordt de tegenstand op dat moment al zodanig georganiseerd dat het heel erg moeilijk wordt op die locatie initiatieven toe te staan. Hierdoor worden rationele argumenten vaak overstemd en wordt de kans om met succes daar één of meerdere windturbines te plaatsen aanmerkelijk verkleind. Onze conclusie is om geen concrete zoekgebieden vast te stellen en daarmee indirect de gehele gemeente als potentieel zoekgebied te beschouwen.

Hof van Twente voldoet hiermee dus niet aan de afspraak die is gemaakt in het kader van de RES. De gemeente besluit ook niet de gehele gemeente als zoekgebied aan te wijzen, doordat de gemeente aangeeft dat dit 'indirect' het geval is. Het daadwerkelijke besluit van het college is om geen zoekgebieden vast te stellen. Bovendien is het met vaststellen van dit raadsvoorstel het windbeleid van de gemeente Hof van Twente nog niet vastgesteld. Deze notitie is pas een eerste stap in die richting. Daarmee komen de afspraken en doelstellingen uit de RES en uw eigen PPE ernstig in gevaar. Verderop in deze brief gaan we daar nader op in.

U heeft meermaals aangegeven dat als gemeenten geen zoekgebieden aanwijzen voor 1 juli 2023, u na 1 juli verzoeken in behandeling neemt. In het voorstel aan de gemeenteraad stelt de gemeente voor om dit op 21 juni 2023 in de informerende raad te bespreken, op 26 september meningsvormend en op 17 oktober 2023 hierover een besluit te nemen. Hiermee wordt de deadline van 1 juli 2023 ruimschoots overschreden. Dit en vooral het feit dat de gemeente met dit raadsvoorstel openlijk toegeeft geen zoekgebieden aan te wijzen, maakt volgens ons dat er geen enkele reden meer is om te wachten met het in behandeling nemen van ons principeverzoek.

Veel feitelijke onjuistheden in concept notitie windbeleid Hof van Twente

De argumentatie van de gemeente Hof van Twente om geen zoekgebieden aan te wijzen, is inhoudelijk onjuist. De gemeente zegt dat het RIVM onderzoek doet naar afstandsnormen. Het RIVM zal dit onderzoek echter niet uitvoeren. Of er wel of niet een landelijke afstandsnorm komt, is een taak van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. In het raadsvoorstel staat verder dat er nog te veel onzekerheid is over de effecten van windmolens op de gezondheid van omwonenden.

Ook dit is niet juist. Onder andere het RIVM volgt hierover al jaren de (internationale) wetenschappelijke literatuur en de conclusie is steeds dat windmolens niet vanzelfsprekend gezondheidseffecten op omwonenden hebben. Windmolens kunnen hinder veroorzaken en dat kan op lange termijn negatief effect op de gezondheid hebben, maar of een omwonende hinder ervaart, is van veel meer factoren dan alleen de windmolen zelf en het aantal geproduceerde decibellen afhankelijk. Daar heeft het RIVM al wel jaren uitgebreid over gerapporteerd. Bovendien zijn vormen van hinder zoals geluid, slagschaduw en obstakelverlichting goed te beperken in een concreet windproject.

In het raadsvoorstel staat dat een grotere windmolen meer effect heeft op de omgeving. Het effect op de omgeving van grotere windmolens is volgens het voorstel zelfs 'immens', zonder dit ook maar op enige wijze te onderbouwen. Ook dit klopt niet. In het geluids- en slagschaduwonderzoek dat wij voor Wind voor Buren in overleg met de omgeving hebben uitgevoerd en waarnaar we in ons principeverzoek verwijzen, hebben we juist inzichtelijk gemaakt dat een grotere windmolen niet automatisch meer effect heeft op de omgeving. Het is algemeen bekend dat er geen verband is tussen een grotere windmolen en grotere effect op de omgeving. Ten eerste maken grotere windmolens niet een harder of ander geluid dan lagere en ten tweede wordt dat voorkomen door normen voor geluid en slagschaduw die voor windmolens van elk formaat gelden. In de planMER ten behoeve van nieuwe landelijke windturbinebepalingen wordt ook rekening gehouden met windmolens met een ashoogte van 150 tot 180 meter en een rotordiameter van 170 tot 200 meter. In het raadsvoorstel staat dat bij grotere windmolens met name slagschaduw meer impact op de omgeving heeft. Ook dit klopt niet. Zo kan bij een concreet project worden bepaald dat er bij gevoelige objecten zoals woningen van derden niet meer dan x uur slagschaduw per jaar mag worden veroorzaakt. Dit is dan ongeacht het aantal of de hoogte van de windmolen(s). Met een stilstandsvoorziening worden de windmolens dan af en toe stilgezet om te zorgen dat deze norm niet wordt overschreden. Dit is al jaren gebruikelijk bij windprojecten, ook bij grotere windmolens die reeds al in Nederland worden gebouwd (tiphoogtes van 200 tot 250 meter).

Onrealistisch beleid

Met dit raadsvoorstel stevent de gemeente Hof van Twente af op onrealistisch beleid dat de realisatie van windmolens onmogelijk maakt. Dat moet voor u reden zijn om de bevoegdheid voor windprojecten niet over te dragen aan de gemeente Hof van Twente en zelf de regie te houden over windprojecten in Hof van Twente. We illustreren dit met een voorbeeld.

In het raadsvoorstel zegt de gemeente te streven naar 100 procent lokaal eigendom in windprojecten, 'waarbij 75 procent als absolute minimumgrens moet worden beschouwd'. Dergelijke eisen kan een gemeente niet stellen aan windprojecten. Dat blijkt onder andere uit een

oplegger van NP RES uit 2020 waarin staat dat geen enkele vorm van financiële participatie afdwingbaar is door een overheid³. Gedeputeerde De Bree onderstreepte op 7 juni 2023 tijdens het debat in de commissie over de NRD en het participatieplan van Windpark De Lutte nog dat een overheid lokaal eigendom niet kan afdwingen⁴. Dit valt niet onder de ruimtelijke ordening waar een windproject onder valt. Deze eis gaat bovendien in tegen het landelijke streven in het Klimaatakkoord van 50 procent lokaal eigendom dat ook is overgenomen in uw PPE.

Overtreding van afspraken en deadlines uit het Provinciaal Programma Energiestrategie

Op 13 december 2022 stelde uw college het Provinciaal Programma Energiestrategie (PPE) vast. Daarin staan deadlines en afspraken waar de provincie en gemeenten in Overijssel aan gehouden zijn met betrekking tot windenergie. Met het uitblijven van een besluit op ons principeverzoek worden deze deadlines en afspraken overtreden.

Op pagina 5 van het PPE staat verder dat voor de realisatie van windturbines en grootschalige zonneparken de partners streven naar een gebiedsgerichte en grensontkennende aanpak. Zoals in ons principeverzoek aangegeven, is er sterke samenhang tussen Wind voor Buren en de zoekgebieden voor windenergie van de gemeente Hengelo. Wij werken graag samen met u en de gemeente Hengelo aan verdere afstemming tussen initiatieven langs de A1. Tot op heden zien wij deze samenwerking niet ontstaan tussen de gemeenten Hof van Twente, Borne en Hengelo, ondanks dat hier al lang over wordt gesproken op bestuurlijk niveau. Het raadsvoorstel rept daarover ook met geen woord. Het is wat ons betreft tijd dat u als bevoegd gezag hierin – samen met de gemeente Hengelo – de regie en het initiatief neemt om te komen tot een samenhangende ontwikkeling van windenergie langs de A1 in Hof van Twente en Hengelo.

Op pagina 12 van het PPE staat dat de provincie gemeenten tot 1 juli 2023 de gelegenheid geeft om zoekgebieden dan wel windbeleid vast te stellen. Tot op heden heeft de gemeente Hof van Twente geen zoekgebieden vastgesteld en wil dat dus ook niet doen, getuige het raadsvoorstel. Daarom is het volgens ons conform uw eigen PPE tijd dat u als bevoegd gezag de ruimtelijke procedure(s) voor Wind voor Buren opstart.

Op pagina 23 van het PPE staat dat op 1 januari 2025 alle omgevingsvergunningen moeten zijn verleend voor de projecten die moeten bijdragen aan het doel van de RES voor 2030. In het PPE staat dat dit betekent dat in de loop van 2023 alle omgevingsvergunningen aangevraagd moeten

³ [Bevoegdheden overheden bij procesparticipatie en financiële participatie | Regionale Energiestrategie \(regionale-energiestrategie.nl\)](#)

⁴ [Bijeenkomst/1008049/Statencommissiedag 07-06-2023 Provincie Overijssel \(notubiz.nl\)](#)

zijn. Het is inmiddels juli 2023 en door uitblijven van besluiten door de gemeente Hof van Twente en provincie komt deze deadline ernstig in gevaar. Het risico dat u uw eigen doelstelling voor 2030 niet haalt, komt door uitblijvende besluitvorming ernstig in gevaar. Daarom is het volgens ons noodzakelijk dat u op korte termijn de ruimtelijke procedure(s) voor Wind voor Buren opstart.

De redelijke termijn is voorbij

Er is formeel geen wettelijke termijn waarbinnen een overheidsorgaan een besluit moet nemen op een principeverzoek. Wel moet dit binnen een redelijke termijn. Deze redelijke termijn is ruimschoots overschreden. Wij wachten inmiddels meer dan een jaar op een inhoudelijke reactie van de gemeente Hof van Twente op ons principeverzoek en inmiddels wachten wij ook al acht maanden op een inhoudelijke reactie van de provincie Overijssel op ons principeverzoek.

Op 4 oktober 2022 ontvingen wij een brief van de gemeente Hof van Twente waarin staat dat de gemeente meer tijd nodig had voor een inhoudelijke reactie op ons principeverzoek. Als argument gaf de gemeente dat het RIVM onderzoek doet naar de gezondheidseffecten van geluid van windmolens. Volgens deze brief van de gemeente zouden de resultaten daarvan 'eind dit jaar, begin volgend jaar openbaar worden gemaakt'. Dat zou dus eind 2022 of begin 2023 moeten zijn volgens de gemeente. Daar wil de gemeente op wachten en tot die tijd reageert de gemeente niet inhoudelijk op ons verzoek, zo staat in de brief. Inmiddels is het halverwege 2023 en dat vermeende onderzoek is nog steeds niet gepubliceerd. Er komt ook geen eensluitend en definitief onderzoek van het RIVM. Het RIVM doet hier al jaren doorlopend onderzoek naar en blijft dat doen. Uw ambtenaren hebben dat meerdere malen richting ons bevestigd in gesprekken de afgelopen tijd. Dit kan daarom geen argument van de gemeente Hof van Twente zijn om te wachten met een inhoudelijke reactie op ons principeverzoek.

We blijven graag in overleg met gemeenten

Wij verzoeken u dringend dat u als college uw verantwoordelijkheid neemt die volgens de Elektriciteitswet bij u ligt en die u voor uzelf heeft bekrachtigd in het PPE. Dat betekent niet dat wij geen contact willen met de betrokken gemeenten Hof van Twente, Borne en Hengelo. Wat ons betreft kunnen zij betrokken blijven bij de verdere ontwikkeling van windenergie in Hof van Twente en Borne langs de A1 en blijven wij graag ook met deze gemeenten in overleg, maar dan wel onder de regie en op initiatief van de provincie.

Datum 21 juni 2023

Pag 6/6

Referentie Verzoek om start doorlopen planologische procedure(s) Wind voor Buren

We ontvangen graag zo spoedig mogelijk een reactie van u op dit verzoek.

Voor eventuele vragen naar aanleiding van deze brief kunt u contact opnemen met Jelle de Waart via j.dewaart@pure-energie.nl of 053-4341200.

Met vriendelijk groet, ook namens energiecoöperatie Buren Energie en de familie Kristen,
Pure Energie Wind B.V.

Arthur Vermeulen
Directeur